

Minulý čas prostý a předpřítomný čas prostý

Past Simple and Present Perfect Simple

Tvoření minulého času prostého

□ Pravidelná slovesa

sloveso + *-(e)d* → koncovka *-ed* je stejná ve všech osobách

Příklad: finish – finished

use – used

paint – painted, decide – decided → /id/

study – studied x stay – stayed

stop – stopped

□ Nepravidelná slovesa

mají zvláštní tvary

Příklad: go – went, see – saw, write – wrote

Minulý čas prostý vyjadřuje

□ děje, které se staly v určitém okamžiku v minulosti

Příklad: • We **played** tennis **last Sunday**.
Minulou neděli jsme hráli tenis.

□ děje, které v minulosti trvaly, ale již skončily

Příklad: • They **worked** in Italy **from 1997 to 2001**.
Pracovali v Itálii od roku 1997 do roku 2001.

□ časové výrazy používané s minulým časem prostým

Příklad: last year, last month, five years ago, yesterday morning, in 1989

Minulý čas prostý v otázce a záporu

□ **otázka se tvoří ve všech osobách pomocí DID**

Příklad: • She finished. → **Did** she **finish**? • They arrived. → **Did** they **arrive**?
Skončila? *Přijeli?*

→ krátká kladná odpověď	Yes, she did.	Yes, they did.
→ krátká záporná odpověď	No, she didn't.	No, they didn't.

□ **zápor se tvoří ve všech osobách přidáním DID NOT (DIDN'T) před sloveso**

Příklad: • They **did not** (didn't) come.
Nepřišli. • He **did not** (didn't) do it.
Neudělal to.

Tvoření předpřítomného času prostého

□ **Forma** → *I/you/we/they* + **HAVE ('VE)** + příčestí minulé

→ *He/she/it* + **HAS ('S)** + příčestí minulé

→ **Příčestí minulé pravidelných sloves**

sloveso + -(e)d

Příklad: arrived, called, travelled, worked, expanded

→ **Příčestí minulé nepravidelných sloves**

třetí tvar nepravidelných sloves

Příklad: been, met, fallen, bought, lost

Předpřítomný čas prostý vyjadřuje

□ děje, které se staly v neurčité době v minulosti

Příklad: • She's **worked** in Germany.
Pracovala v Německu.

□ děje, které začaly v minulosti a trvají v přítomnosti

Příklad: • I've **known** Susan **for** five years. • I've **known** Susan **since** 2006.
Znám Zuzanu už pět let. *Znám Zuzanu od r. 2006.*

□ životní zkušenost nebo poznání

Příklad: • He's **travelled** a lot in Africa.
Hodně cestoval po Africe.

□ časové výrazy používané s předpřítomným časem prostým

Příklad: for nine years, since 2000, never, ever, in the last decade, recently, already, yet

Předpřítomný čas prostý v otázce a záporu

□ otázka se tvoří obrácením slovosledu

Příklad: • They have been to Egypt. → Have they been to Egypt?

Byli v Egyptě.

Byli v Egyptě?

→ krátká kladná odpověď

Yes, they have.

→ krátká záporná odpověď

No, they haven't.

• He has been to Egypt. → Has he been to Egypt?

Byl v Egyptě.

Byl v Egyptě?

→ krátká kladná odpověď

Yes, he has.

→ krátká záporná odpověď

No, he hasn't.

□ zápor se tvoří pomocí NOT

→ HAVE + NOT (HAVEN'T)

→ HAS + NOT (HASN'T)

Příklad: • I haven't met him yet.

Ještě jsem ho nepotkal/la.

• He hasn't talked to her.

Nemluvil s ní.

Srovnání obou časů

□ Minulý čas prostý

- I broke my leg **last year.** *Minulý rok jsem si zlomil/la nohu.*
- He worked as a musician **when he was ten.** *Když mu bylo 10, živil se jako hudebník.*
- They lived in France for a year. (v minulosti) *Rok žili ve Francii.*

→ **děje, které se staly v konkrétním okamžiku v minulosti nebo byly v minulosti ukončeny**

□ Předpřítomný čas prostý

- I've broken my leg. *Zlomil/la jsem si nohu.*
- He's worked as a musician all his life. *Celý život se živil jako hudebník.*
- They've lived in France for twenty years. (a stále tam žijí) *Žijí ve Francii už 20 let.*

→ **děje, které se staly v neurčité době v minulosti nebo trvají v přítomnosti**

Způsobová slovesa

*(should/may/might) + have to/don't
have to + it's important to/not to*

*Modal verbs (should/may/might) + have to/don't
have to + it's important to/not to*

Zvláštnosti způsobových sloves

- **ve všech osobách mají stejný tvar → nepřibírají -s ve 3. os. j. č.**

Příklad:

- **I** **should** read the book.
- **He/she** **should** read the book.
- **They** **should** read the book.

Měl bych si přečíst tu knihu.

Měl/měla by si přečíst tu knihu.

Měli by si přečíst tu knihu.

- **následuje po nich sloveso v infinitivu bez *to***

Příklad:

- He **might** **buy** a Ferrari.

Možná si koupí Ferrari.

- **otázku tvorí obrácením slovosledu**

Příklad:

- **Should** **I** read the book?

Měl bych si přečíst tu knihu?

Should/shouldn't

- **Forma** → ***should* + sloveso v infinitivu bez *to***

Příklad: • She ***should invite*** him. *Měla by ho pozvat.*

- **otázka se tvoří obrácením slovosledu**

Příklad: • She ***should invite*** him. → ***Should she invite him?*** *Měla by ho pozvat?*

- krátká kladná odpověď' Yes, she should.
- krátká záporná odpověď' No, she shouldn't.

- **zápor se tvoří pomocí *not*, zkráceně *n't***

Příklad: • She ***should not*** (***shouldn't***) invite him. *Neměla by ho zvát.*

- **Použití** → ***should* vyjadřuje radu**

May/might

□ **Forma** → *may/might + sloveso v infinitivu bez to*

Příklad:

- She **may come**. *Možná, že přijde.*
- They **may do** it. *Možná, že to udělají.*
- I **might buy** that big house. *Možná, že koupím ten velký dům.*
- We **might go** to Italy. *Možná, že pojedeme do Itálie.*

□ **zápor se tvoří pomocí *not***

Příklad:

- They **may not** be hungry. *Možná, že nebudou mít hlad.*
- I **might not** go to the party. *Možná, že na ten večírek nepůjdu.*

□ **Použití** → *may a might vyjadřují možnost v budoucnosti*

Have to/don't have to

- **Forma** → *I/you/we/they* + **HAVE TO** + sloveso v infinitivu
→ *He/she/it* + **HAS TO** + sloveso v infinitivu

Příklad:

- You **have to** be formal.
- He **has to** wear a uniform.

Musíš se chovat formálně.
Musí nosit uniformu.

- **otázka** se tvoří pomocí **DO/DOES**

Příklad:

- **Do** you **have to** be formal?

Musíš se chovat formálně?

- krátká kladná odpověď'

Yes, I do.

- krátká záporná odpověď'

No, I don't.

- **Does** he **have to** wear a uniform?

Musí nosit uniformu?

- krátká kladná odpověď'

Yes, he does.

- krátká záporná odpověď'

No, he doesn't.

Have to/don't have to + It's important to/not to

zápor se tvorí pomocí **DON'T/DOESN'T**

- Příklad:
- We **don't have to** leave today. *Nemusíme odjet dnes.*
 - She **doesn't have to** apologize. *Nemusí se omlouvat.*

Použití → *have to* vyjadřuje nutnost nebo povinnost danou vnějšími okolnostmi

***It's important to/not to* + sloveso v infinitivu**

Fráze *it's important to/not to* vyjadřuje, že je něco nutné/důležité

- Příklad:
- **It's important to study** languages. *Je důležité studovat jazyky.*
 - **It's important not to lie.** *Je důležité nelhat.*

Předpřítomný čas prostý a průběhový

Present Perfect Simple and Continuous

Tvoření předpřítomného času prostého

- **I/you/we/they + HAVE ('VE) + příčestí minulé**

- **He/she/it + HAS ('S) + příčestí minulé**

→ **Příčestí minulé pravidelných sloves**
sloveso + -(e)d

Příklad: finished, produced, travelled, developed, changed

→ **Příčestí minulé nepravidelných sloves**
třetí tvar nepravidelných sloves

Příklad: seen, found, written, understood, said

Předpřítomný čas prostý vyjadřuje

□ děje, které se staly v neurčité době v minulosti

Příklad: • She's written twenty books. (up to now)

Napsala dvacet knih. (doposud)

□ děje, které začaly v minulosti a trvají v přítomnosti

Příklad: • I've known Susan for five years. • I've known Susan since 2006.

Znám Zuzanu už pět let.

Znám Zuzanu od roku 2006.

□ životní zkušenost a děje dokončené

Příklad: • He's travelled a lot in Africa. *Hodně cestoval po Africe.*

• I've read two books since morning. *Od rána jsem přečetl dvě knihy.*

□ časové výrazy používané s předpřítomným časem prostým

Příklad: for nine years, since 2000, never, ever, in the last decade, recently, already, yet

Předpřítomný čas prostý v otázce a záporu

□ otázka se tvoří obrácením slovosledu

Příklad: • They have studied hard. → Have they studied hard?
Studiovali pilně. *Studiovali pilně?*

→ krátká kladná odpověď

Yes, they have.

→ krátká záporná odpověď

No, they haven't.

• He has studied hard. → Has he studied hard?
Studioval pilně. *Studioval pilně?*

→ krátká kladná odpověď

Yes, he has.

→ krátká záporná odpověď

No, he hasn't.

□ zápor se tvoří pomocí NOT

Příklad: • I haven't met him yet.
Ještě jsem ho nepotkal/la.

→ HAVE + NOT (HAVEN'T)

→ HAS + NOT (HASN'T)

• He hasn't talked to her.
Nemluvil s ní.

Tvoření předpřítomného času průběhového

□ **I/you/we/they + HAVE + BEEN + příčestí přítomné**

□ **He/she/it + HAS + BEEN + příčestí přítomné**

Příklad: • I've (have) been playing tennis for two years.

Už dva roky hraje tenis.

• It's (has) been raining for four days.

Už čtyři dny prší.

□ **Příčestí přítomné se tvoří přidáním koncovky -ing ke slovesu**

Příklad: go – going, work – working, come – coming, get – getting, play – playing

Předpřítomný čas průběhový vyjadřuje

□ děje, které začaly v minulosti a pokračují v přítomnosti

Příklad: • She's been looking for a new job for several months.

Už několik měsíců hledá novou práci.

• I've been working for this company since 2002.

Pro tuto společnost pracuji už od roku 2002.

□ děje nedokončené

Příklad: • I've been reading a book since morning. *Od rána čtu knihu.*

X

I've read two books since morning.

Od rána jsem přečetl dvě knihy.

□ děje, jejichž důsledek přetrívá v přítomnosti

Příklad: • He looks very tired. He's been sleeping very badly lately.

Vypadá velmi unaveně. Poslední dobou špatně spí.

• Her eyes are red because she's been crying.

Má červené oči, protože brečela.

Předpřítomný čas průběhový v otázce a záporu

□ otázka se tvoří obrácením slovosledu

Příklad: • They have been studying all day. → Have they been studying all day?

Celý den studuji.

Studují celý den?

→ krátká kladná odpověď

Yes, they have.

→ krátká záporná odpověď

No, they haven't.

• He has been trying to phone her all day. *Celý den jí zkouší volat.*

→ Has he been trying to phone her all day? *Zkouší jí volat celý den?*

→ krátká kladná odpověď

Yes, he has.

→ krátká záporná odpověď

No, he hasn't.

□ zápor se tvoří pomocí *NOT*

Příklad: • I haven't been working.

He hasn't been working.

Budoucí čas + 1. typ podmínkového souvětí

Future + 1st Conditional

Tvoření budoucího času

- **Forma** → *will (’ll) + sloveso v infinitivu bez to*
- **tvar slovesa will je ve všech osobách stejný** → **nepřibírá -s**
ve 3. os. j. č.

Příklad:

- She’ll help us.
- They’ll explain it to us.

Pomůže nám.

Vysvětlí nám to.

- **otázka se tvoří obrácením slovosledu**

Příklad:

- She will hep us. → Will she help us?

Pomůže nám?

→ **krátká kladná odpověď**

Yes, she will.

→ **krátká záporná odpověď**

No, she won’t.

- **zápor se tvoří pomocí not, stažený tvar je won’t**

Příklad:

- I will not (won’t) come tomorrow.
- She will not (won’t) call you.

Zítra nepřijdu.

Nezavolá ti.

Budoucí čas vyjadřuje

fakta týkající se budoucnosti

Příklad:

- He will be very busy next week.
- They will get up early tomorrow.

Příští týden bude mít hodně práce.
Zítra budou brzy vstávat.

spontánní rozhodnutí a nabídky

Příklad:

- I haven't got any money. – Don't worry. I'll lend you some.

Nemám peníze. – Nedělej si starosti. Půjčím ti.

- Ann is in hospital. – Oh, really? I didn't know. I'll go and visit her.

Anna je v nemocnici. – Skutečně? To jsem nevěděl/la. Půjdu ji navštívit.

1. typ podmínkového souvětí

Forma

If + přítomný čas prostý, will + sloveso v infinitivu bez to

Příklad: • If you study hard, you'll pass your exams.

Pokud budeš pilně studovat, uspěješ u zkoušek.

• She will buy a new car if she has enough money.

Pokud bude mít dost peněz, koupí si nové auto.

- podmínková věta s *if* může stát na začátku souvětí nebo na konci;
pokud stojí podmínková věta na začátku, odděluje se čárkou

- Použití** → 1. typ podmínkového souvětí se používá k vyjádření reálné podmínky a jejího výsledku v budoucnosti

2. typ podmínkového souvětí

2nd Conditional

2. typ podmínkového souvětí

Forma

If + minulý čas prostý, would/could + sloveso v infinitivu bez to

- Příklad:
- If we lived in Russia, we would soon learn Russian.
Kdybychom žili v Rusku, brzy bychom se naučili rusky.
 - I could invite them if I knew their telephone number.
Mohl bych je pozvat, kdybych znal jejich telefonní číslo.
 - If I were you, I'd tell the truth.
Kdybych byl/la tebou, řekl/la bych pravdu.

Použití → 2. typ podmínkového souvětí se používá k vyjádření nereálné podmínky a jejího výsledku v přítomnosti nebo budoucnosti

2. typ podmínkového souvětí

- tvary sloves **would** i **could** jsou ve všech osobách stejné

- stažený tvar slovesa **would** je '**d**'

Příklad: • If she knew the answer, she'd tell us.

Kdyby znala odpověď, řekla by nám ji.

- podmínková věta s **if** může stát na začátku souvětí nebo na konci; začíná-li souvětí vedlejší větou s **if**, odděluje se čárkou

- v osobách **I/he/she/it** se místo **was** může použít **were**

Příklad: • He would cycle to work if it was/were safer.

Jezdil by do práce na kole, kdyby to bylo bezpečnější.

- ve frázi **If I were you, I'd ...** lze použít pouze **were**

Příklad: • If I were you, I wouldn't eat that.

Kdybych byl tebou, nejedl bych to.

Srovnání 1. a 2. typu podmíinkového souvětí

□ 1. typ podmínkového souvětí

- If I have time, I'll help you.

Pokud budu mít čas, pomůžu ti.(myslím si, že čas budu mít; je reálné, že ti pomůžu)

- If I win the tennis match, I'll be happy.

Pokud vyhraji ten tenisový zápas, budu šťastný/šťastná. (myslím si, že mám šanci vyhrát) → **reálná podmínka**

□ 2. typ podmínkového souvětí

- If I had time, I'd help you.

Kdybych měl/la čas, pomohl/la bych ti. (bohužel čas nemám; je nereálné, abych ti pomohl/la)

- If I won the tennis match, I'd be happy.

*Kdybych ten tenisový zápas vyhrál/la, byl/la bych šťastný/šťastná. (ale myslím si, že to moc pravděpodobné není) → **nereálná podmínka***

Trpný rod

Passive

International Express Pre-Intermediate, U 12

UJAZ FEKT VUT v Brně

Trpný rod přítomného času prostého

- **Forma** → *am/is/are + příčestí minulé*
- příčestí minulé se u pravidelných sloves tvoří přidáním koncovky *-ed*,
u nepravidelných sloves je to třetí tvar

Příklad: • This book is printed on recycled paper.

Tato kniha je vytiskena na recyklovaném papíre.

• Stamps are sold at the post office.

Známky se prodávají na poště.

□ otázka

Příklad: • Is this book printed on recycled paper?

• Are stamps sold at the post office?

□ zápor

Příklad: • This book is not (isn't) printed on recycled paper.

• Stamps are not (aren't) sold at the post office.

Trpný rod minulého času prostého

□ Forma → *was/were + příčestí minulé*

Příklad:

- This university was founded in 1348.

Tato univerzita byla založena v roce 1348.

- They were invited.

Byli pozváni.

□ otázka

Příklad:

- Was this university founded in 1348?

- Were they invited?

□ zápor

Příklad:

- This university was not (wasn't) founded in 1348.

- They were not (weren't) invited.

Trpný rod předpřítomného času prostého

□ Forma → *have been/has been* + příčestí minulé

Příklad:

- They have been robbed.

Byli okradeni.

- This novel has been translated into many world languages.

Tento román byl přeložen do mnoha světových jazyků.

□ otázka

Příklad:

- Have they been invited?

- Has this novel been translated into many world languages?

□ zápor

Příklad:

- They have not (haven't) been robbed.

- This novel has not (hasn't) been translated into many world languages.

Trpný rod budoucího času

□ Forma → ***will be + příčestí minulé***

Příklad: • The new conference centre will be opened next Monday.

Nové konferenční centrum bude otevřeno příští pondělí.

• The deposits will be returned.

Zálohy budou vráceny.

□ otázka

Příklad: • Will the new conference centre be opened next Monday?

• Will the deposits be returned?

□ zápor

Příklad: • The new conference centre will not (won't) be opened next Monday.

• The deposits will not (won't) be returned.

Trpný rod se používá

- **pokud neznáme nebo nechceme zmínit osobu, která děj vykonala**

Příklad: • My bicycle has been stolen. (= Someone has stolen my bicycle.)

Ukradli mi kolo.

- **pokud je děj důležitější než činitel děje**

Příklad: • Income tax was introduced in England in 1798.

Daň z příjmu byla v Anglii zavedena v roce 1798.

→ **jestliže chceme v trpném rodě činitele děje uvést, musíme použít předložku by**

Příklad: • The telephone was invented **by** Bell in 1876.